

Uw brief van
10 april 2024

Uw kenmerk

Ons kenmerk
Zaaknummer: 1539798

Bijlage[n]
-

Behandeld door
H. Kooijinga

Doorkiesnummer
0592 - 26 66 62

Vries
14 mei 2024

Aan: Fractie CDA
T.a.v. de heer H. Middendorp
Rheebrugge 3
9472RG ZUIDLAREN

gemeente Tynaarlo

Onderwerp: reactie communicatie rondom AZC Vries

Geachte heer Middendorp,

Namens de fracties van het CDA, VVD, Tynaarlo.nu en D66 heeft u ons per brief van 10 april jl. een aantal vragen gesteld inzake de communicatie rondom WVA Vries. Met deze brief beantwoorden we uw vragen.

Ter inleiding geven wij u eerst een algemene toelichting op locatiekeuzes voor AZC's en een schets van de periode waarop uw vragen betrekking hebben, de periode tussen september 2023 en 17 januari 2024.

Zoals bij u bekend ligt de keuze van een locatie voor een AZC altijd uitermate gevoelig. Bij iedere locatie die in beeld komt, ontstaat onrust bij de omwonenden van die locatie en soms in een heel dorp. Omwonenden van (mogelijke) locaties krijgen onmiddellijk oprechte zorgen als zij horen over de komst van een AZC in hun eigen omgeving.

Om onnodige onrust bij onze inwoners zoveel mogelijk tegen te gaan, is van dit en voorgaande colleges al jarenlang de lijn dat er alleen gecommuniceerd wordt over definitief gekozen locaties. In deze lijn hebben achtereenvolgende colleges zich altijd gesteund weten door de gemeenteraad. Toen bijvoorbeeld in maart 2022 door het COA om extra (nood)locaties werd gevraagd, heeft het vorige college de raad ook slechts vertrouwelijk geïnformeerd over haar inventarisatie van mogelijke locaties. Deze lijn betekent per definitie dat er geen participatie mogelijk is voorafgaand aan de locatiekeuze voor een AZC. Het college neemt hierover het definitieve besluit, na afstemming met de fractievoorzitters en vraagt daarna om instemming van de democratisch gekozen raad.

Na besluitvorming en communicatie over de gekozen locatie is er uiteraard wel altijd alle ruimte voor inwoners om te reageren, met het college in gesprek te gaan, zienswijzen in te dienen op eventueel benodigde ruimtelijke procedures en in te spreken bij de raadsvergadering.

Ook bij WVA Vries heeft het college op deze manier gehandeld. De definitieve locatiekeuze is in het college pas gemaakt op 17 januari 2024. Daarna is er zo snel en volledig mogelijk gecommuniceerd over deze locatiekeuze en is alle ruimte gegeven aan reacties en gesprek, dit doen we tot op de dag van vandaag.

Tot 17 januari was er nog volop discussie en was het dus hoogst onzeker of de nu gekozen locatie de definitieve locatie zou worden. Deze discussie kwam vooral op gang na de eerste bespreking van een concreet collegevoorstel in de collegevergadering van 3 oktober 2023, dit is het collegevoorstel waaraan u refereert in vraag 3. Over dit voorstel is op 3 oktober geen besluit genomen.

Postadres

Postbus 5, 9480 AA Vries

Bezoekadres

Kornoeljeplein 1, Vries

Website

www.tynaarlo.nl

Bankrelaties

IBAN: NL02BNGH0285079050

IBAN: NL05BNGH0285079093 (belastingen en leges)

Telefoonnummer

[0592] 26 66 62

Faxnummer

[085] 20 84 923

E-mail

info@tynaarlo.nl

BIC: BNGHNL2G

Het besluit is door het college aangehouden en de burgemeester heeft de opdracht van het college gekregen om hierover eerst in gesprek te gaan met de fractievoorzitters. Dat gesprek heeft diezelfde avond nog plaatsgevonden en later nog eens. Maar daarnaast hebben nog vele andere gesprekken plaatsgevonden waarvan onmogelijk een volledig feitenrelaas met tijdlijn te reproduceren is.

De rode draad in al die gesprekken was echter dat er gezocht werd naar een alternatief plan voor de opvang van asielzoekers in de gemeente. Uiteindelijk ontstond uit al deze gesprekken het plan voor niet een regulier AZC, maar een innovatief WVA; een combinatie van hoogwaardige opvangplaatsen voor asielzoekers en flexwoningen voor andere woningzoekenden in de vorm van een gewone woonwijk.

Voor dit specifieke plan vond het college uiteindelijk op 17 januari de gekozen locatie in Vries de meest geschikte locatie. Cruciaal in dit WVA-plan was dat voorafgaand aan besluitvorming en communicatie absoluut zeker moest zijn dat beide onderdelen van het plan gerealiseerd konden worden en dus moest met woningbouwcorporaties overleg gevoerd worden over de realisatie van de flexwoningen en was daarover aanvullend onderzoek nodig.

De overleggen en onderzoeken hebben uiteindelijk, inclusief herfst- en kerstreces, gezorgd voor 3,5 maand vertraging in de besluitvorming en communicatie, maar tegelijkertijd gezorgd voor een beter plan voor Vries dan in oktober op tafel lag bij het college.

Rest ons nog te melden dat wij in het college van 28 mei a.s. een principebesluit willen nemen, op basis van alle feiten en alle input (van het Actiecomité, omwonenden, kavelkopers en andere inwoners). In het meest vergaande geval kan dit leiden tot een heroverweging door het college van de locatiekeuze, als bijvoorbeeld cruciale aspecten over het hoofd zijn gezien. In de meeste gevallen zullen de reacties en besprekingen vooral gebruikt worden om bij het realiseren van het AZC zoveel mogelijk rekening te houden met bezwaren op het gebied van veiligheid, overlast, verkeer en ruimtelijke ordening. Op deze wijze is ook het tijdelijke AZC in de voormalige Bladergroenschool tot stand gekomen.

Vraag 1: U vraagt waarom de optanten voor kavels op Vries-Zuid niet volledig zijn geïnformeerd, dan wel waarom we niet hebben aangegeven dat er ten oosten van de woonwijk een AZC is gepland.

Antwoord: Ten tijde van het verzoek om informatie van WVG, namelijk 5 december 2023, was er nog geen besluit genomen dat er daadwerkelijk een AZC ten oosten van het plangebied Vries-Zuid gerealiseerd zou worden (zie inleiding). Met de kennis van nu leest het antwoord aan WVG gemeen: het lijkt alsof we bewust informatie achterhouden. Echter, het omgekeerde is het geval. Destijds was onrust ontstaan bij kavelkopers en werd de gemeente bevestigd op een mogelijke komst van een AZC op specifiek de gronden van Vries-Zuid en ten zuiden van Vries-Zuid. Ook weer om onnodige onrust weg te nemen (zie inleiding), hebben we op dat moment ingeschat er goed aan te doen zo maximaal mogelijke openheid te geven. Over de gronden waarnaar specifiek gevraagd werd, konden we ontkennen dat hier een AZC zou komen omdat deze niet in beeld waren voor het AZC. Over locaties die nog wel in beeld waren, konden we nog niets zeggen. Achteraf hadden we wellicht beter een antwoord kunnen geven met de strekking dat het college nog geen besluit had genomen en er dus nog helemaal niets gemeld kon worden, echter, dan hadden we voor lief genomen dat de onrust nog bijna twee maanden was blijven bestaan en mogelijk verder was toegenomen.

Vraag 2: U vraagt waarom wij ervoor hebben gekozen om het zogeheten locatieonderzoek niet eerder te openbaren. U geeft aan dat de keuze voor een AZC locatie transparant en uitlegbaar moet zijn voor de inwoners. Tevens vraagt u waarom wij het WOO verzoek hebben afgewacht, wetende dat deze afweging zeker binnen een WOO verzoek zou kunnen vallen.

Antwoord: Zoals in de inleiding omschreven, zijn wij altijd zeer terughoudend geweest met communicatie over niet definitief gekozen locaties voor AZC's om daarmee onnodige onrust onder onze inwoners te voorkomen. Dat is de reden dat wij het locatieonderzoek niet proactief openbaar hebben gemaakt. Echter, op 1 mei 2022 is de WOO in werking getreden, daarmee is de mate van verplichte openheid van de overheid aanzienlijk verruimd. Wij zijn nog lerend in welke consequenties een en ander heeft en de jurisprudentie hierover is ook nog volop in ontwikkeling. Documenten die tot voor kort vanzelfsprekend als niet openbaar werden beschouwd, zijn dat nu plotseling wel. Het locatieonderzoek was bedoeld als een intern document. Nog steeds zijn wij van mening dat het niet wenselijk is om dit soort documenten openbaar te maken, maar wij zien ons op basis van de WOO gedwongen dit toch te doen.

Vraag 3: U vraagt waarom niet in een eerder stadium (u noemt de collegevergadering van 19 september 2023 en het fractievoorzittersoverleg van 18 oktober 2023) met een persbericht en directe communicatie naar aanwonenden is gecommuniceerd over de locatiekeuze in Vries. U ontvangt graag een concreet feitenrelaas en een tijdlijn aangaande de interne afwegingen en besluitvorming.

Antwoord: Zie hiervoor de inleiding van deze brief.

Vraag 4: U vraagt wat de reden is dat er na het fractievoorzittersoverleg van 18 oktober 2023 gaandeweg flexibele huurwoningen aan het AZC en de nabije omgeving zijn toegevoegd. In uw vraag stelt u dat uit niets blijkt dat er vraag is naar (extra) huurwoningen.

Antwoord: Zie hiervoor de inleiding van deze brief.

Van uw stelling over ontbrekende vraag naar (extra) huurwoningen is u bekend dat het college, en een meerderheid van uw raad, het daarmee niet met u eens is. Al langere tijd zetten college en raad juist alles op alles om het aantal huurwoningen in onze gemeente te verhogen.

De noodzaak hiervoor blijkt in de praktijk onder andere uit het feit dat we al lange tijd worstelen met illegale noodgedwongen permanente bewoning van vakantiewoningen, de sterk oplopende wachttijden voor huurwoningen in de afgelopen jaren en het inmiddels sinds enkele jaren niet meer kunnen voldoen aan onze taakstelling huisvesting statushouders.

Ook het aanbod van het COA om mee te betalen aan huurwoningen, de wens van de woningbouwcorporaties om meer huurwoningen te bouwen en positieve reacties uit de samenleving zijn duidelijke signalen dat er wel degelijk vraag is naar huurwoningen in onze gemeente. Wij verwijzen u hiervoor ook naar onze grasbrief van 2 juni 2023.

Tot slot verwijst u in uw vraagstelling naar ons standpunt dat de realisatie en exploitatie van huurwoningen geen taak van de gemeente is. Dit standpunt is ongewijzigd, de flexwoningen worden dan ook gerealiseerd en geëxploiteerd door de woningbouwcorporatie.

Vraag 5: U vraagt op basis van welke informatie de portefeuillehouder aangeeft dat de instroom van asielzoekers nog nooit zo hoog is geweest en of wij die informatie met u kunnen delen.

Antwoord: Deze informatie is verstrekt tijdens de vergadering van de Drentse provinciale regietafel van 4 april jl. en staat in relatie tot het aantal beschikbare opvangplekken bij het COA. In een brief van 5 april jl. meldt staatssecretaris van de Burg dat de meerjaren productie prognose aangeeft dat bij ongewijzigd beleid het aantal benodigde opvangplekken stijgt naar 133.500, terwijl de spreidingswet in 2024 gebaseerd is op 96.000 benodigde plekken.

In de systematiek van de spreidingswet kan dit betekenen dat de te realiseren aantallen in 2025 per gemeente hoger worden. Tot november 2025 verandert er echter niets. Ook is bekend dat naar schatting er eind volgend jaar circa 48.000 statushouders in het AZC verblijven. Verder heeft staatssecretaris Van der Burg van asiel op 13 april jl. nog publiekelijk de noodklok geluid en gevraagd om 12.000 extra opvangplaatsen voor 1 juli van dit jaar.

Vraag 6: U vraagt op grond van welke argumentatie er een keuze is gemaakt voor Vries, aangezien het locatieonderzoek dat is uitgevoerd tot een andere locatie geleid heeft.

Antwoord: Op basis van de verzamelde informatie heeft een analyse van mogelijke locaties en een weging van de opgestelde criteria plaatsgevonden en uiteindelijk geleid tot de conclusie dat locatie Katoelbos aan de Taarloseweg in Vries de meest geschikte locatie is voor de realisatie van een AZC. Deze locatie voldoet aan alle criteria en alleen hier zijn op korte termijn 'koppelkansen' voor flexwoningen ten behoeve van inwoners én voor toekomstige woningbouw aanwezig.

Dit laatste is voor het dorp Vries en woningzoekenden die in Vries willen wonen een kans, omdat er dringend behoefte is aan het op zo kort mogelijke termijn beschikbaar komen van betaalbare woonruimte. De ruimte is er en deze ruimte is achtereenvolgens in het structuurplan Tynaarlo (2006), in de structuurvisie De Bronnen (2013) en in de nieuwe Omgevingsvisie als toekomstig woongebied aangewezen. Ook is er op de locatie Katoelbos ruimte om voorafgaand aan deze nieuwe woningbouw flexwoningen neer te zetten. Zie verder de inleiding van deze brief.

Vraag 7: U vraagt of bij de afweging tussen de 2 locaties, Vries en Zuidlaren, het participatieproces van de omgevingsvisie een (doorslaggevende) rol heeft gespeeld.

Antwoord: het participatieproces van de omgevingsvisie heeft geen rol gespeeld in de afwegingen. Zoals

in het collegevoorstel verwoord heeft de uitkomst van dit proces, namelijk de inmiddels vastgestelde Omgevingsvisie, wel een rol gespeeld. In de Omgevingsvisie is de gekozen locatie voor het WVA namelijk opnieuw aangewezen als locatie voor toekomstige woningbouw. Dat hebben we meegewogen in onze besluitvorming.

Vraag 8: U vraagt of wij u een financieel overzicht/begroting op basis van een risicoanalyse kunnen leveren die ingaat op de (aanvullende) kosten die het AZC voor de gemeente zal gaan betekenen. U wilt daarbij graag inzicht in de exploitatie en het beheer en onderhoud van de flexwoningen, maar ook aanvullende organisatiekosten zoals inhuur, juridische kosten, generiek beheer en onderhoud en alle benodigde onderzoekskosten.

Antwoord: De realisatie van een AZC en de realisatie van flexwoningen zijn financieel gezien twee gescheiden trajecten. Het AZC komt voor rekening van het COA. De flexwoningen worden gerealiseerd door onze woningbouwcorporatie(s). Zij kunnen daarbij gebruik maken van een subsidie van het COA van € 100.000,- per gerealiseerde flexwoning.

Voor de realisatie van het AZC verwachten wij geen kosten te maken, net zomin als wij deze hebben hoeven te maken voor ons huidige AZC in de voormalige Bladergroenschool. Over de precieze doorberekening van de interne projectkosten zijn gesprekken met het COA nog gaande. Voor de realisatie, de exploitatie, het beheer en het onderhoud van de flexwoningen ligt het financiële risico bij de woningbouwcorporatie(s).

Vraag 9: Met betrekking tot het communicatieproces huisvesting asielzoekers vraagt u welke concrete verbetermaatregelen wij willen treffen.

Antwoord: Wij hebben geleerd dat met de invoering van de Woo de interne gevolgen hiervan en de externe communicatie nog niet helemaal goed afgestemd is op deze nieuwe situatie. Deze afstemming willen we alsnog verbeteren, wat de nodige tijd en aandacht vergt.

Wat betreft de communicatie rond WVA en flexwoningen hebben we een communicatieplan en een participatieplan opgesteld, dat wij uitvoeren en (indien nodig) actualiseren. Wat betreft de participatie voeren wij regelmatig overleg met of hebben contact met zowel het burgercomité als de aan- en omwonenden, de kavelkopers in Vries-Zuid en individuele burgers.

Wat betreft de communicatie houden wij daarnaast via onze website en met de periodieke nieuwsbrief de overige belangstellenden op de hoogte. Via het mailadres opvang@tynaarlo.nl worden vragen en reacties beantwoord. We hebben een planning opgesteld met daarbij een tijdslijn inzake wat er wanneer staat te gebeuren. Deze planning zullen wij actief naar de inwoners van Vries communiceren, zodat zij op de hoogte zijn van het besluitvormingsproces en de inspraakmogelijkheden. Wij verwachten dat we daarmee het communicatieproces goed op orde hebben. Uiteraard delen we deze informatie ook met uw raad.

Daarnaast evalueren wij uiteraard continue wat wij doen op basis van de reacties die wij daarop krijgen. Voor de lessen die wij daar tot nu toe uit getrokken hebben, verwijzen wij u naar de uitspraken die de burgemeester daarover al heeft gedaan.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders

P. Koekoek
Gemeentesecretaris

drs. M.J.F.J. Thijsen
burgemeester

Deze brief is digitaal geparafeerd en daarom niet ondertekend.

TYNAARLO

TYNAARLO.NU
VAN, VOOR EN MET JOU!

Paterswolde, 10 april 2024

College van Burgemeester en Wethouders
Kornoeljeplein 1
9481 AW VRIES.

Onderwerp: Communicatie rondom AZC Vries

Geacht College,

Zoals beschreven in uw coalitieakkoord wilt u dat inwoners begrijpen waarom het bestuur handelt zoals het doet. U wilt in de communicatie een verbeterslag maken. Inwoners moeten weten waar ze aan toe zijn, moeten kunnen vertrouwen op de overheid en moeten kunnen meepraten over hun woonomgeving.

Langs die ambitie vanuit het coalitieakkoord hebben we over de communicatie aangaande de komst van een Asielzoekerscentrum te Vries de volgende vragen:

1. Op 5 december vraagt "VWG ontwikkeling" aan de gemeente of het klopt dat er een AZC nabij "Vries Zuid" gepland is. Dit naar aanleiding van een op 26 oktober verschenen krantenartikel in de krant van Tynaarlo. Er is onrust ontstaan bij optanten voor kavels in Vries.

De gemeente geeft als antwoord dat "het plangebied Vries Zuid, alsmede op de strook ten zuiden van Vries Zuid niet in beeld is voor een AZC". Feitelijk juist, maar de gemeente verzwijgt dat er ten oosten van het plangebied Vries Zuid op dat moment wél plannen zijn voor een AZC, sterker nog: het is letterlijk de voorkeurslocatie van het college wat op dat moment ook al gedeeld was met de fractievoorzitters.

Uit interne mails uit de organisatie blijkt dat er bewust slechts wordt gesproken over "ten zuiden van het gebied", van een vergissing kan dus geen sprake zijn.

Waarom heeft u (dan wel de gemeente) de optanten voor kavels op Vries Zuid niet volledig geïnformeerd?, met andere woorden: waarom heeft u niet aangegeven dat er ten oosten van de woonwijk wél een AZC is gepland?

2. We hebben diverse keren aangegeven dat de keuze voor een AZC-locatie transparant moet zijn voor de inwoners: de keuze moet uitlegbaar zijn. Waarom heeft u er voor gekozen om het "locatieonderzoek" niet eerder te openbaren, wetende deze afweging zeker binnen een WOO verzoek zou kunnen gaan vallen? Waarom het WOO verzoek afwachten?

3. Waarom is direct na de collegevergadering van 19 september waarin het college een principebesluit nam over het AZC, danwel na het fractievoorzittersoverleg op 18 oktober 2023, danwel na de daar op volgende collegevergadering niet kordaat opgetreden met een persbericht en directe communicatie richting aanwonenden over de locatiekeuze in Vries? Waarom heeft dit proces tot januari 2024 geduurd? We ontvangen aangaande de interne afwegingen en besluitvorming graag een concreet feitenrelaas en tijdlijn.
4. Wat is de reden dat er na het fractievoorzittersoverleg op 18 oktober gaandeweg (flexibele) huurwoningen aan het AZC en de nabije omgeving werden toegevoegd? Daar was in eerste instantie geen sprake van. Uit documenten blijkt daarnaast dat “Ontwikkelen en exploiteren van tijdelijke woningen is geen (beleids)doel en taak van de gemeente is en dus ook niet belegd binnen de organisatie” tevens wordt deze noodzaak tot deze woningen niet ondersteund door woningmarktonderzoeken of ander staand beleid. Wat is dan de feitelijke noodzaak tot deze aanpassing in de plannen (en impliciet vertraging in de communicatie)?
5. In de beantwoording van de vragen van de VVD op 9 april jl geeft de portefeuillehouder aan dat de instroom van asielzoekers nog nooit zo hoog is geweest. Op basis van welke informatie doet u deze uitspraak? Kunt u deze informatie met ons delen?
6. Het zogeheten locatieonderzoek is een document vol argumenten en kaders die intern door uzelf zijn gewaardeerd met een plus of min en soms zelfs met een dubbele min of dubbele plus. Daarmee valideert u een aantal argumenten en kaders als belangrijker dan de anderen. En toch leidt de optelsom van die plussen en minnen tot een andere locatie waar uiteindelijk niet voor is gekozen. Wat zegt dat over de significante waarde van dit locatieonderzoek? En op basis van welke argumentatie is er nu eigenlijk een keuze gemaakt?
7. Heeft bij de afweging tussen twee locaties (Vries en Zuidlaren) het participatieproces van de omgevingsvisie een (doorslaggevende) rol gespeeld? Er wordt in memo's immers gesteld dat de locatie Zuidlaren voor een AZC afvalt omdat er tegen een voorgestelde woonwijk bezwaren zijn geuit. Er wordt beweerd dat het draagvlak in Zuidlaren laag zou zijn. Levert dit niet een onterechte vergelijking op aangezien de voorgestelde AZC locatie in Vries nooit onderdeel was van bouwplannen in de omgevingsvisie en er dus feitelijk geen zicht op draagvlak kan zijn?
8. Kunt u ons een financieel overzicht / begroting op basis van een risicoanalyse leveren die ingaat op de (aanvullende) kosten die het AZC voor de gemeente zal gaan betekenen? Daarbij graag inzicht in de exploitatie en het beheer en onderhoud van de flexwoningen, maar ook aanvullende organisatiekosten zoals inhuur, juridische kosten, generiek beheer en onderhoud en alle benodigde onderzoekskosten.

9. De voorgaande vragen, maar ook de discussie die is gevoerd tijdens de raadsvergadering op 9 april 2024 tonen aan dat de communicatie op het dossier 'Huisvesting Asielzoekers' te kort schiet. Bij monde van de burgemeester heeft u zelf toegegeven dat er fouten zijn gemaakt in het communicatieproces. Het kan zorgvuldiger en de timing kan beter. Welke concrete verbetermaatregelen wilt u treffen in uw communicatieproces?

Wij zien uw reactie met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Henk Middendorp	CDA
Els Kardol	D66
Richard Aeilkema	Tynaarlo Nu
Jan Smits	VVD